

**МЕЖДИННА ОЦЕНКА
НА ПЛАН
ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА
ОБЩИНА САДОВО**

ЗА ПЕРИОДА 2021-2027Г.

/ДЕКЕМВРИ 2024/

I. ЦЕЛИ НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ПИРО САДОВО 2021 - 2027 Г.

Междинната оценка на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Садово 2021 - 2027 г. се извършва, за да се осигури независима и актуална информация за постигнатите резултати от прилагането на стратегията за периода от приемането на ПИРО през 2021 до настоящата 2024 г. Предмет на анализ и оценка е изпълнението на целите и приоритетите, заложи в ПИРО, както и динамиката по формулираните индикатори.

Целите на междинната е осигуряване на информация за подобряване на изпълнението на плана и в частност - подобряване на координацията и мониторинга по неговото изпълнение.

Целите, които си поставя междинната оценка са да се извърши независим преглед на изпълнението на ПИРО и да се получи обективна информация за степента на напредък, като се направят препоръки за:

- Необходимите действия на Общинска администрация Садово и Общински Съвет Садово във връзка с по-нататъшното изпълнение на ПИРО;
- Препоръки по отношение на системата за наблюдение на изпълнението на ПИРО;
- Подобряване на действията по прилагането на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност за изпълнението на ПИРО.

Междинната оценка обхваща периода от 2021 след приемането на ПИРО до края на 2024 г. и всички приоритети и стратегически цели на ПИРО. Тази оценка е в средата на плановия период и се стреми да обобщава и допълва резултатите от възможни предхождащи и текущи доклади по изпълнението.

Очаквани резултати от междинната оценка на изпълнението на ПИРО на община Садово:

- Обобщен анализ на постигнатите цели;
- Подпомагане на процесите на контрол върху изпълнението на ПИРО;
- Определяне на слабостите в процеса на изпълнение на ПИРО и набелязване на подходи за тяхното преодоляване;
- Препоръки относно бъдещи евентуални актуализации на ПИРО и/или разработване на ПИРО за следващ планов период;
- Предвиждане на мерки за постигане на по-висока ефективност при изпълнението на ПИРО;
- Засилено партньорството между заинтересованите страни в процеса на изпълнение на ПИРО;
- Подобряване на публичността на ПИРО.

II. МЕТОДИКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА

Методиката е инструмент за наблюдение на изпълнението и оценка на ефективността и ефикасността на реализацията на стратегическия документ, както и за оценка на въздействието на предприетите действия. Методиката е в съответствие с принципите за изготвяне, изпълнение, наблюдение и оценка на стратегически документи за регионално развитие и е съобразена с нормативните изисквания - ЗРР, ППЗРР и Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г., с наличния институционален капацитет и осъществяваните функции от органите на местното самоуправление и общинската администрация, както и с принципа на взаимодействие със заинтересованите страни.

Методическият подход за настоящата междинна оценка включва следните компоненти:

- Същност и предназначение на междинната оценка;
- Определяне на структурата (основни раздели) на междинната оценка;
- Формулиране на целите и задачите на междинната оценка;
- Описание на прилаганата методология (използвани) методи на проучванията, следване на технологична последователност - стъпки на действията по изработване на оценката;
- Представяне на резултатите.

Цели и задачи на междинната оценка:

Осъществяването на наблюдението и оценката на изпълнението на ПИРО е изключително важна стъпка към подобряване и усъвършенстване на процеса на стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие и по-добра работа на отговорните институции за провеждането на политиката за регионално развитие. В целевата си част на междинната оценка на ПИРО се включва:

- Изготвяне на независима и обективна последваща оценка на Плана за интегрирано развитие на община Садово за периода 2021 - 2027 г., в съответствие с нормативните изисквания за обхват и качество. За постигане на така декомпозираната цел са заложили за изпълнение следните задачи:
 - оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
 - оценка на общото въздействие;
 - оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
 - изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Прилагани методи на изследване.

За целите на междинната оценка (МО) се използва система от методи, които са намерили широко приложение в практиката при изработване на подобен вид документи. Такива методи са:

- Документален: При подбора и съпоставянето на документите са използвани следните критериални изисквания:
 - Стратегическо съответствие и хармонизация с целите и приоритетите на политиката за регионално и местно развитие;
 - Обвързаност на действащите в оценявания програмен период общински секторни стратегически, планови, програмни и друг вид документи с целите и приоритетите на ПИРО на община Садово;
 - Нормативно съответствие с принципите, правилата и стандартите за планиране на регионалното развитие, залегнали в националното законодателство за регионалното развитие; влияние на промените върху социално-икономическия профил на общината за наблюдавания период след 2021 г.
- аналитичен и синтезен (и двата метода, базирани на използване на определен вид информация, която се пригажда за конкретната цел). Анализът и оценката на разполагаемите документи и други източници на информация следва да отговаря на следните изисквания:
 - Да отразява тяхната актуалност и достоверност;
 - Посочване на източника на информацията, съдържаща се в оценяваните документи;
 - Степента на изчерпателност и съответствие с методическите указания.

За целта в междинната оценка се съдържат факти и доказателства за изпълнението на ПИРО и преглед на всички съпътстващи документи на община Садово, които съвместно с ПИРО допринасят за неговото изпълнение. Същевременно се анализират публичните инвестиции на територията на общината на базата на проектите (изпълнени и в процес на изпълнение), източниците на финансиране, ефекта и устойчивостта от тези инвестиции. Екстраполацията и синтеза на информацията са извършени, съгласно правилата за разработване на стратегически и планови документи и в съответствие с изискванията на техническата спецификация.

- Теренен и експертен метод. Събирането и обработването на информацията е извършено чрез интернет, работа на терен - интервюиране, срещи и консултации, работа с документи и др. методически подходи. При изготвянето на МО е приложен подход на комбиниране на външна експертна оценка и консултиране със

заинтересованите страни.

Тъй като посочените методи, допълнени с някои други, са широко използвани и са достатъчно добре познати, се счита за целесъобразно те да не бъдат детайлно описвани.

Технологична последователност на действията.

С оглед постигане на целите на междинната оценка, в прилагания методически подход за нейното изработване, е възприета следната технологична последователност на действията:

- Анализ на документалната основа, касаеща изпълнението на ПИРО в програмния период 2021 - 2027 г. (Достъпни общински секторни документи със стратегически, планов и програмен характер и др.);
- Анализ на изпълнението на стратегическите цели и приоритети на ПИРО. Формулиране на констатации, изводи и оценки за изпълнението (или неизпълнението) на дейности и мерки по целите на ПИРО;
- Формулиране на обобщени изводи за изпълнението или неизпълнението, както по отделните приоритети, така и на Плана като цяло;
- Прилагане на заложените в ПИРО индикатори за изпълнение на приоритетите, целите и подцелите и на конкретните мерки на ПИРО (с техните целеви стойности, ако такива са заложи в системата за мониторинг) за формиране на оценки за изпълнението;
- Формулиране на препоръки (основаващи се на обективните анализи и оценки на изпълнението на ПИРО), които се отнасят за подобряване на планирането за програмния период 2021-2027 г.

Анализът на изпълнението на ПИРО е направен по отделни компоненти -приоритети, цели и мерки на всеки приоритет. Подобен подход се използва за да се направи представяне на резултатите от междинната оценка, т.е. посочените технологични стъпки се прилагат диференцирано - по отделните приоритети, цели и конкретизиращите ги мерки, включени в ПИРО. Така за всеки приоритет на ПИРО се анализира изпълнението, правят се съответните констатации и изводи, предлага се оценка и се формулират съответните препоръки, ако се налагат такива. Отделно за всички приоритети на ПИРО се прави обобщена оценка и ако се налага - обобщени препоръки.

Критерии за оценка:

Методическият инструментариум на междинната оценка включва използването на определени критерии за оценка, които характеризират потенциала за реализация и качеството на резултатите при изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Садово 2021 - 2027 г.:

- Стратегическо съответствие и хармонизация с целите и приоритетите на политиката за регионално и местно развитие за текущия планов и програмен период;
- Нормативно съответствие с принципите, правилата и стандартите за планиране на регионалното развитие, залегнали в националното законодателство за регионалното развитие;
- Отразяване и влияние върху състоянието и промените в социалноикономическия профил на общината за наблюдавания период след 2021 г.;
- Постигнати резултати, въздействие и цялостна ефективност на изпълнението на ПИРО;
- Ефективно и ефикасно използване на ресурсите за развитие на територията на общината;

Представяне на готовия документ (междинната оценка).

За провеждане на качествена оценка на изпълнението на ПИРО на Община Садово, бяха изискани всички документи, касаещи планирането, отчитането и наблюдението, групирани по видове документи и нива както следва:

- Документи за планиране развитието на община Садово - ПИРО 2021 -2027 г. и актуализиран документ от 2024 г. с индикативни финансови таблици и индикатори;
- Документи за планиране на развитието на област Пловдив и Южен централен район;
- Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО, които бяха предоставени от Община Садово;
- Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в област Пловдив (социални услуги);

Други източници на информация - териториалните служби и Националния статистически институт, Агенция по заетостта, служба ГРАО в общината, Информационна система за управление и наблюдение (ИСУН), Единна информационна система за управление на регионалното развитие (ЕИСУРР).

Резултатите от извършената междинната оценка се представят под формата на Доклад за изпълнението на действащия План за интегрирано развитие на община Садово 2021 - 2027 г. В него наред с анализите, изводите и оценките се съдържат и препоръки, относно бъдещото изпълнение на ПИРО 2021 - 2027 г.

III. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО

1. Обща характеристика

Оценката на междинните резултати се основава на списък с проектите, включени в ПИРО за периода 2021 - 2027 г. на община Садово, разработен и попълнен за целите на Междинната оценка от местната администрация. Към списъка е извършено и обобщение на частни проекти и инвестиции с отношение към ПИРО от ИСУН2020. Основните източници на информация са допълнени с по-детайлно проучване на единични проекти с оглед точно определяне на тяхното съответствие с приоритетните области и мерки на общинския план. В обхвата на оценката са включени само проекти, които към края на 2024 г. са изпълнени или са в процес на изпълнение към момента. Независимо, че някои от проектите са в процес на оценка или се очаква подписване на договор за финансиране, то за тях е отчетена липса на напредък. Следва да се обърне внимание и на факта, че в общината са спечелени проекти, за които е последвал отказ за изпълнението им. Необходим е отделен анализ на причините довели до съответните откази от изпълнение на вече спечелени проекти. Принос на Междинната оценка е систематизирането на всички разгледани проекти и инициативи, заедно с посочване на техните основни характеристики. По-долу е направен обзор на резултатите от гледна точка на тяхната принадлежност и насоченост към четирите целеви области на плана.

Стратегически цели:

- Икономическо развитие, чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на предприемачеството, стимулиране на инвестициите в иновации, неутрални към климата производства, туризъм и селско стопанство;
- Подобряване на социалната среда;
- Подобряване на екологичната инфраструктура;
- Балансирано териториално развитие.

Стратегията за реализация на целите и приоритетите за развитие, залегнали в общинския план за интегрирано развитие, обхваща и проследява взаимовръзката между формулираните най-общо стратегически цели на развитието, определените приоритети за действие и техните мерки, които ще бъдат реализирани посредством изпълнението на предвидения пакет от проекти.

Приоритетните области, заедно с тяхното съдържание, са необходимите условия за постигане на стратегическите цели за община Садово. Всяка приоритетна област съсредоточава нужните мерки, които трябва да бъдат предприети с предимство пред останалите възможни дейности в подкрепа на местното развитие. Приоритетните области предопределят мерките за въздействие и дават отговор на въпроса относно целесъобразността и навременността на целените благоприятни въздействия.

2. Оценка на ПИРО на икономическото и социално развитие на община Садово

Аналитичната част на ПИРО обхваща всички сфери на социално-икономическия живот в община Садово. Анализът е изчерпателен, подробен като обхваща следните области:

- Обща характеристика/профил на община Садово, в която са включени: исторически данни за общината, местоположение, природни ресурси и геостратегически позиции;
- Състояние на местната икономика, която съдържа обща характеристика на икономиката, инвестиции, наети лица, пазар на труда и средна работна заплата, сектори промишленост, строителство, туризъм и селско стопанство;
- Развитие на социалната сфера и човешки ресурси, с описание на демографските характеристики на общината, основните тенденции в развитието и броя и структурите на населението, възрастова, полова и образователна структура на населението, движение, прираст и характеристики на селското население. Анализът включва обстоен преглед на социалната инфраструктура - здравеопазване, образование, социални услуги, култура, анализ на спортните и младежките дейности, развивани на територията на общината;
- Устройство на територията включва анализ на развитието на селищната мрежа и териториално-урбанистичната структура на ниво община и ниво град, проблеми на устройственото планиране;
- Инфраструктурно развитие свързаност и достъпност на територията съдържа подробно описание на транспортната инфраструктура и мрежи, сектори - водоснабдяване и канализация, реки, язовири, съобщителни системи, мрежи и др.;
- Екологично състояние и рискове не са застъпени с детайлно разглеждане качеството на атмосферния въздух, водите, почвите, отпадъци, зелена система в населените места и защитени територии;
- Публично-частно партньорство, междуобщинско сътрудничество и административен капацитет на Община Садово.

Информацията е богата и достоверна, като статистическата информация не е актуализирана съобразно последното преброяване от септември 2022 г.

3. SWOT анализ на силните и слабите страни и потенциала за развитие

SWOT анализът на община Садово е изчерпателен и оценява всички аспекти на външните и вътрешни фактори, като разглежда силните и слаби страни на общината. Положителните и отрицателните фактори в развитието на общината са ясно разграничени като се разглеждат и евентуални възможности за подобрене, както и бъдещи заплахи. Изводите на SWOT анализа са актуални. Може да се направи извода, че прегледът на

слабите страни потвърждава отново описаните в ПИРО, както и:

- SWOT анализът е все още валиден;
- Темите на SWOT анализа отразяват както базовите стойности, така и обновените социално-икономически данни;
- Стратегията и целите на ПИРО отразяват темите от SWOT анализа;
- Приоритетите на ПИРО продължават са релевантни за несъответствията и пропуските, идентифицирани от SWOT-анализа, но е добре да се консолидират мерките по тях.

4. Външна съгласуваност на ПИРО - планове, стратегии и политики на регионалното развитие от по-високо равнище

Планът за интегрирано за развитие на община Садово 2021 - 2027 г. е разработен и актуализиран в съответствие със стратегическите цели и приоритети на европейско, макро-регионално, национално и регионално ниво, като са разгледани и релевантните стратегически документи, а именно: Европейска политика за сближаване за периода 2021-2027 г., Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България, Актуализирана национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г., Интегрирана стратегия за териториално развитие на Южен централен район.

За всеки от изброените стратегически документи обстойно са обследвани заложените цел, приоритети, мерки и интервенции за постигането им, резултатите от които са взети предвид при актуализацията на стратегическата рамка на ПИРО на Община Садово.

5. Оценка на качеството на прилагането и организацията на мониторинга

Всички стратегически документи трябва да имат система за мониторинг (наблюдение) и оценка на изпълнението, заложена в началото на изпълнение. Основният въпрос на оценката е „дали вършим правилните дейности“ и тя е насочена преди всичко към степента на постигане на целите, а също и на постигнатите действителни в сравнение с очакваните резултати. При извършване на оценката е важен и въпросът дали поставените цели са постигнати посредством използваните средства, дали получените резултати и наблюдаваните въздействия действително са резултат от реализацията на политиката/програмата, а не от други обстоятелства.

Наблюдението е част от регулярното управление на прилагането на плана и изпълнява основна функция: обратна връзка и предотвратяване на рисковете пред изпълнението на предвидените дейности и в резултат на това, на стратегическите цели и приоритетите. В ПИРО 2021 - 2027 на Община Садово е записано, че основни участници в процесите на наблюдение, оценка и актуализация на Плана са: Общинският съвет, Кметът на общината, специализираните дирекции в местната администрация, различните институции, осигуряващи необходимата информация и заинтересованите страни - представители на

областната администрация, неправителствения сектор, частния сектор, образователните и културни институции, професионалните общности, заедно с отделните жители на общината. Кметовете и кметските наместници в селата са също част от системата за наблюдение, оценка и актуализация на ПИРО. Те наблюдават осъществяването на общите дела на общинското развитие в рамките на отделните населени места и осигуряват информация за състоянието и тенденциите в развитието на техните землища.

Резултатите от наблюдението на Плана за интегрирано развитие на Община Садово 2021 - 2027 г следва да се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади, които съдържат информация за общите условия за изпълнение на ПИРО и в частност -промените в социално-икономическите условия и политиките за развитие на национално, регионално и местно ниво, постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО въз основа на индикаторите за наблюдение, действията, предприети от местната власт с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината, заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ПИРО осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка. За съжаление такива не са предоставени, вероятно и не са изготвяни.

В ПИРО е изтъкнат положителния аспект при формулиране на механизмите за изпълнение на Плана за интегрирано развитие на общината като е препоръчително създаване на специална експертна група/екип/ за наблюдението и оценката му. Такава група към момента не е конституирана. **В този смисъл препоръка на екипа е в оставащия период да бъде създадена такава група за мониторинг, която да включва експерти от всички ключови звена, ангажирани с проследяване на изпълнението и напредъка и физическите индикатори.**

6. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението на ПИРО въз основа на регламентиранияте в него индикатори

Съгласно Методическите указания на МРРБ, системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ПИРО трябва да отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на ПИРО съобразно Методическите указания на МРРБ се използват два вида индикатори: за продукт и за резултат.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. По някои от приоритетите те се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори следва да са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко

въздействие в съответната област.

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори, а в някои случаи - с качествени оценки относно достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона. Типа индикатор, който ще се прилага към съответен приоритет или цел зависи от конкретиката на формулираните цели, приоритети и мерки в съответния ПИРО. Най-общо индикаторите за продукт измерват напредъка по отношение на приоритетите и мерките, а индикаторите за резултат - по отношение на целите. Въпреки това е възможно за даден приоритет да се формулира както индикатор за продукт, така и индикатор за резултат.

Индикаторите за резултат се формулират само по отношение на целите. Индикаторите за продукт могат да измерват и постигането на мерките, но не е задължително да се формулират за всяка отделна мярка, дейност или проект -включването на индикатори по отношение на мерките зависи от конкретната ситуация.

Системата от индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО на община Садово е предложена и е проектирана така, че да отговаря на Методическите указания на МРРБ и добрите световни практики. Дефинирани са две подсистеми за формулиране на индикаторите:

- подсистема от индикатори за наблюдение (мониторинг) на изпълнението на плана като текуща дейност, съпътстваща процеса на реализация на ПИРО, осигуряваща текущ контрол върху параметрите на изпълнението с цел реакция при възможно отклонение от плана;
- подсистема от индикатори за оценка, имаща за цел да установи дали заложените в плана цели са постигнати и каква е степента на постигане/ не постигане на целите.

След изготвянето на ПИРО - Садово, на по-късен етап след приемане на редица документи от ЕК, МРРБ актуализира Методиката като указва при разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО да се имат предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г. Списък на общите индикатори, съгласно проектите на Регламенти на ЕС за периода 2021–2027 г., е представен в ново Приложение № 3а към Методическите указания. В тази връзка при актуализацията на ПИРО през настоящата 2024 г. в плана на Садово са заложили и общи индикатори. Индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Садово 2021 - 2027 г. са съпоставими с текущите макроикономически и секторни процеси и с основните индикатори, използвани в

системите за наблюдение по оперативните програми, а също отразяват и спецификата на района и Методическите указания за разработване на ПИРО за периода 2021 - 2027 г. на МРРБ. Така заложили в ПИРО, те са:

- Конкретни - ясни са за разбиране и повечето от тях са лесни за събиране и обобщаване на информацията;
- Измерими - за по-голямата част от тях съществуват методи и инструменти за измерване на стойностите им, налични са и в случай на нужда може да бъде агрегирана достатъчно информация и количествени данни. За някои от индикаторите липсва информация и не може да бъде отчетена стойност, а за други според НСИ информацията е конфиденциална и в голяма степен противоречива;
- Достъпни - за някои индикатори има информационно осигуряване от надеждни източници с необходимата периодичност и качество и са достъпни на приемлива цена. Както и в предходната категория за някои от индикаторите липсва информация и не може да бъде отчетена стойност, а за други според НСИ информацията е конфиденциална;
- Адекватни - обосновани и подходящи по отношение на целите и приоритетите за развитие;
- Обвързани са с времето - на базата на периодична информация, позволяваща сравнения между базови, междинни и целеви стойности в процеса на наблюдение на напредъка и постигането на целите.

Списък на общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез ЕСИФ за периода 2021-2027 г. (Съгласно Регламент за ЕФРР за периода 2021-2027) е изготвен при актуализацията на ПИРО, с оглед забавата на създаването му, а и одобрението и стартирането на програмите през програмния период 2021 - 2027 г., както и общите показатели за крайния продукт и за резултатите за ЕФРР (по цели „Инвестиции за растеж и работни места“ и „Interreg“) и Кохезионния фонд да се отчетат в края на 2027 г. В тази връзка в настоящата междинна оценка не се отчита тяхното изпълнение.

Стратегията за реализация на ПИРО отразява логиката на интервенциите за постигане на конкретни резултати, продукти и ефект от прилагането на ПИРО. Ефектът от прилагането на плана се проявява в крайните видими и измерими резултати, продуктите и въздействието на съответните дейности и проекти върху целевата територия и нейното население. Наблюдението и оценката на изпълнението на плана следва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчетат и физическия прогрес върху територията на общината (настъпващи промени в състоянието на средата в резултат от предприети интервенции). Това изисква набор от специфични индикатори и възможност за алтернативност и адаптивност при оценяване изпълнението

на плана.

Индикаторите отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие. Степента се отчита с количествено и/или качествено с измерими индикатори, а в някои случаи - с качествени оценки относно достигнатото социално, икономическо и инфраструктурно развитие на общината. По някои от мерките или приоритетите индикаторите могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори, заложи в ПИРО са количествено измерими и осигуряват обективност на оценките и изводите.

Настоящата междинна оценка е пряко следствие на законодателното изискване за мониторинг, контрол и самооценка на органите на местната власт в изпълнение на общите и специфични политики, заложи в Плана за интегрирано развитие на Община Садово. Като задължителен елемент от същия ПИРО, тя няма императивен характер, но е основен критерий за изпълнението на този програмен документ.

Препоръчително да се въведе механизъм, по който индикаторите да се отчитат ежегодно чрез годишните отчети за изпълнението на ПИРО. Така ще се създаде възможност за ежегодно проследяване на напредъка и ефекта от прилагането на ПИРО в Община Садово и навременно актуализиране при необходимост на индикаторите и коригиране на политиките, прилагани от местната власт.

Индикатори за резултат						
Стратегическа цел	Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Постигната стойност	Целева стойност
			НСИ, ИСУН Община, Агенция за МСП, Агенция по заетостта и др.	1 год.; 3 год.	Декември 2024	Към края на периода
Стратегическа цел 1 Икономическо развитие, чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на предприемачеството, стимулиране на инвестициите в иновации, неутрални към климата производства, туризъм и селско стопанство	Работни места, създадени в подкрепяните структури	брой				
	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа (безвъзмездни средства, финансови инструменти)	хил. лв.			17 242,2	30 000
	МСП, въвеждащи иновативен продукт или процес	брой			5	10
	МСП, въвеждащи иновация на равнището на предприятия	брой			11	15
	МСП, които се възползват от дейности за развитие на умения, осъществявани чрез местна/регионална	брой				

	<p>екосистема</p> <p>Подпомагани стажове в МСП</p> <p>Служители на МСП, които са преминали продължаващо професионално образование и обучение (продължаващо ПОО)</p> <p>Служители на МСП, които са преминали алтернативно обучение за дейности в областта на услугите с интензивно развитие на знанията (KISA)</p> <p>Служители на МСП, които са преминали официално обучение за развитие на знанията (KISA) (по видове умения: технически, управленски, предприемачески, екологични, други)</p>	брой				
<p>Стратегическа цел 2</p> <p>Подобряване на социалната среда</p>	Годишен брой на децата, използващи подкрепяната инфраструктура за грижи за деца	брой			584	600
	Годишен брой на децата, използващи подкрепяната образователна инфраструктура	брой			1 321	1 350
	Лица с достъп до подобрени здравни услуги	брой			7 779	14 504
	Годишен брой на лицата, които използват подкрепяните здравни заведения	брой				
	Годишен брой на лицата, които използват подкрепяните съоръжения за социални грижи	брой			-	-
	Средно време за реагиране при спешни медицински случаи в подкрепяната област					
<p>Стратегическа цел 3</p> <p>Подобряване на екологичната инфраструктура</p>	Жители, свързани към подобрени системи за снабдяване с вода	брой			3 854	7 800
	Жители, свързани поне към системи за вторично пречистване на отпадъчни води	брой				
	Загуби на вода	%				
	Адекватно третираны отпадъчни води	%			8 177	14 504

	Жители, които имат достъп до нова или модернизирана зелена инфраструктура в градските райони	%			-	-
	Годишно крайно потребление на енергия (за следните цели :жилищни, частни нежилищни, обществени нежилищни)	брой			5	15
	Домакинства с подобрени енергийни характеристики на своите жилища	брой			11	20
	Сгради с подобрена енергийна класификация (нежилищни, обществени нежилищни)	брой				
	Очаквани емисии на парникови газове	Mw/h				
	Предприятия с подобрени енергийни характеристики	брой				
	Общо произведена енергия от възобновяеми източници (електроенергия, топлинна енергия)	брой				
	Енергия от възобновяеми източници: капацитет, свързан към мрежата (оперативен)	брой				
	Жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения	брой				
	Жители, които се ползват от мерки за защита от горски пожари	брой				
	Жители, които се ползват от мерки за защита срещу природни бедствия, свързани с климата (различни от наводнения и горски пожари)	%				
		%				
		%				
	Жители, които се ползват от мерки за защита срещу несвързани с климата природни рискове и рискове, свързани с дейности на човека*					
	Жители, обслужвани от съоръжения за рециклиране на отпадъци и малки системи за управление на отпадъци					
	Рециклирани отпадъци					
	Рециклирани отпадъци, използвани като суровини					
	Възстановени отпадъци					

Стратегическа цел 4	Ползватели на новоизградени, реконструирани или модернизирани пътища	брой			6 796	14 504
Балансирано териториално развитие	Спестено време вследствие на подобрената пътна инфраструктура	%			15	20

Независимо от липсата на пълна информация за отчитане на всички индикатори, налага се извода за **много добро ниво на изпълнение на целите** заложи в ПИРО 2021-2027 за периода 2021- 2024г.

7. Оценка на степента на постигане на целите и приоритетите

Въз основа на таблицата по-горе за изпълнението на ПИРО на община Садово 2021 - 2027 г., в тази точка е представена оценка на степента на постигане на съответните цели и приоритети на плана. Настоящата оценка анализира заложените в ПИРО цели и приоритети като за оценяването им е използвана следната скала на експертно формулирани оценки: ниска степен на изпълнение, средна степен на изпълнение и висока степен на изпълнение

Избраният подход на качествено оценяване позволява да бъдат направени изводи и заключения в сравнителен план за степента на изпълнение на приоритетите на ПИРО 2021 - 2024 г. на Община Садово.

За реализиране на стратегическите цели са предвидени петнадесет приоритета с множество мерки и дейности.

ПИРО съдържа визия за развитието на общината, стратегически цели, както и приоритети, насочени към потенциала за развитие на територията със съответни мерки към тях. Използването на интегриран подход за планиране на регионалното и пространственото развитие на общината изисква целите и приоритетите да са съгласувани и да предвиждат взаимодействието с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на общината, мрежата от населени места и отделните сектори (индустрия, транспорт, екологична инфраструктура, туризъм, аграрни дейности и др.), залегнали в устройствените планове за развитие на територията.

От особено важно значение е ОПР и ИПГВР да са разработени и прилагани като част от общата система от стратегически документи, установена със законодателните разпоредби и в рамките на националната политика за регионално развитие, като интегрират регионалното и пространственото развитие. Чрез прилагането на единен подход на планиране на развитието, и взаимната обвързаност с документите за пространствено развитие и стратегическите документи за регионално развитие, чрез използването на механизми за широко партньорство и координация между органите и институциите, бизнеса и гражданското общество, както и на общи инструменти за финансово подпомагане, се постига по-значим ефект и ефикасност за реализация на целите на местното развитие.

В тази част на документа се определя стратегията за реализация на плана, която обхваща и проследява взаимовръзката между формулираните визия, определените стратегически цели на развитието и свързаните с тях приоритети за действие, които ще бъдат реализирани посредством изпълнението на програмата за реализация (пакет от мерки и дейности, включващ подготовката, финансирането и изпълнението на конкретни проекти). **Визията** за развитието на общината дава характеристики на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие. Тя отразява и пространствените перспективи на територията на общината на основата на икономическите и социалните фактори, като отчита възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии.

Целите и приоритетите на ОПР се определят в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие на по-високите нива, като се обвързват с постигането на резултати за територията на общината. Целите на плана отразяват местните потенциали за развитие и се съсредоточават върху решаването на конкретните проблеми на общината.

Приоритетите, дефинирани в ПИРО, са в съответствие с предвижданията на НКПР и другите секторни политики. На ниво ПИРО се гарантира връзката между регионалния и местния стратегически контекст за развитие чрез ограничен брой ключови приоритети. Приоритетите логически произтичат от изводите на аналитичната част на документа, като се фокусират върху конкурентните предимства на общината. Всеки от приоритетите е свързан със стратегическата цел и представлява по-краткосрочна и конкретна цел, която води до постигането на по-общата стратегическата цел.

Стратегическата част на ПИРО е фокусирана и конкретна и ясно показва избраната посока на развитие на общината и съответните сфери, към които приоритетно са насочени усилията и основната част от инвестициите. Именно поради тази причина са набелязани ограничен брой ключови приоритети, които отразяват избрания фокус и специфика за развитие. Целта е да се постигне концентрация и осезаем ефект на база на конкретните потенциали и местни специфики.

За реализация на Визията за развития на община Садово са формулирани четири стратегически цели:

1. Икономическо развитие, чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на предприемачеството, стимулиране на инвестициите в иновации, неутрални към климата производства, туризъм и селско стопанство.

2. Подобряване на социалната среда.

3. Подобряване на екологичната инфраструктура.

4. Балансирано териториално развитие.

Всяка от целите е подкрепена с приоритети и мерки, както следва:

За изпълнение на ЦЕЛ 1: „Икономическо развитие, чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на предприемачеството, стимулиране на инвестициите в иновации, неутрални към климата производства, туризъм и селско стопанство“, са предвидени пет приоритета.

Изпълнението **Приоритет 1: „Насърчаване на предприемачеството“** е свързано с прилагането на политики, които благоприятстват предприемаческите начинания:

Мярка 1: Подкрепа за създаване на нови микро- и малки фирми в общината. Стимулиране на стартъри, в т.ч в технологични производства и услуги;

Мярка 2: Изграждане на нова предприемаческа култура, придобиването на предприемачески, управленски и бизнес умения, както и професионални и ИТ умения. Предоставяне на целенасочена консултантска подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност;

Мярка 3: Създаване на възможностите за заетост чрез самонаемане;

Мярка 4: Насърчаване на предприемачеството сред уязвимите групи на пазара на труда, включително и социалното предприемачество за безработни лица, хора с увреждания и лица от групи в неравностойно положение;

Мярка 5: Насърчаване на кооперирането между местните предприятия чрез подпомагане на клъстерирането и предоставянето на подкрепа за веригите на доставките, особено в случаите на привличане на стратегически инвеститори.

Проекти изпълнени или в изпълнение в община Садово за периода 2021-2024г.

с.Кагуница, ФРУТИ СТОР" ЕООД	Иновации и конкурентоспособност	Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19	3 788,00	3 788,00	3 788,00	2021-2021
гр. Садово, „ХИК-91 - ПАЦЕВ С-ИЕ“ СД	Иновации и конкурентоспособност	Подкрепа за средни предприятия за преодоляване на икономическите последиствия от пандемията COVID-19	147 450,00	147 450,00	147 450,00	2021-2021
гр.Садово,„ГОГО КАРС ЕООД	Иновации и конкурентоспособност	Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19	10 000,00	10 000,00	10 000,00	2021-2021
ЕЛАНА - ХАРТ ООД	Иновации и конкурентоспособност	Подкрепа за средни предприятия за преодоляване на икономическите последиствия от пандемията COVID-19	150 000,00	150 000,00	150 000,00	2021-2021
ИНТЕРСТЕЙТ ООД	Иновации и конкурентоспособност	Подкрепа за малки предприятия с оборот над 500 000 лв. за преодоляване на икономическите последиствия от пандемията COVID-19	50 000,00	50 000,00	50 000,00	2021-2021

ИНТЕРСТЕЙТ ООД	Иновации и конкурентоспособност	Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност	224738,5	112369,25	112369,25	2022- 2022
ИТАПЛАСТ ООД	Иновации и конкурентоспособност	Подкрепа за малки предприятия с оборот над 500 000 лв. за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19	50 000,00	50 000,00	50 000,00	2021- 2021
с.Болярци, ЛАМАРИНА 2005 ЕООД	Иновации и конкурентоспособност	Подкрепа за малки предприятия с оборот над 500 000 лв. за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19	50 000,00	50 000,00	50 000,00	2021- 2021
с.Болярци, ЛАМАРИНА 2005 ЕООД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Подкрепа за прехода към кръгова икономика	243 489,92	121 744,96		2024- 2025
Мария ОБЩО	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на трайни насаждения в малкото стопанство на Мария Петкова	29337	29337	29337	2021- 2025
			958 803	724 689	602 944	

Основната част от проектите по приоритета са изпълнени с подкрепата на ОП „Иновации и конкурентоспособност“, Национален план за възстановяване и устойчивост и Програма за развитие на селските райони. Независимо, че във финансово изражение реализацията е **18%**, считаме, че то е **добро изпълнение на приоритета**, с оглед сериозното закъснение в обявяване на мерките по съответните оперативни програми.

За реализацията на **Приоритет 2: „Развитие на устойчиво селско стопанство“** е необходимо ефективно, балансирано и репродуктивно използване на природните ресурси. Наличието на природни ресурси за развитие на селско стопанство и хранително-вкусова промишленост, относително добре развита напоителна система, наличието на научен потенциал в секторите, университети и научно- изследователски институти в Пловдив и в самата община са съществени предпоставки за развитието на устойчиво и диверсифицирано селско стопанство. Приоритетните мерки са насочени към структурното балансиране на селскостопанския отрасъл:

Мярка 1: Преодоляването на технологичното изоставане и повишаване общата производителност;

Мярка 2: Внедряване на иновативни решения в земеделската практика и изграждане на подходяща инфраструктура;

Мярка 3: Развитие на цифровата инфраструктура в общината и използване на цифрови технологии от земеделските производители.

Мярка 4: Инвестиции в производството на плодове, зеленчуци, както и в животновъдството и биологично производството

Мярка 5: Интервенции към пчеларството и лозаро-винарския сектор.

Мярка 6: Разнообразяване на икономиката с цел запазване на заетостта на местното население; насърчаване развитието на микро и МСП, които са потенциално

жизнеспособни от икономическа гледна точка и допринасят за подобряване на структурата на местната икономика

Мярка 7: Активизиране на бизнеса чрез насърчаването на индивидуалното и колективното предприемачество

Мярка 8: Въвеждане на нови технологии и иновации в МСП;

Мярка 9: Повишаване на конкурентоспособността на селскостопанския сектор, включително насърчаване на научноизследователската дейност, иновациите и енергоефективните решения - модернизиране на стопанствата; подобряване на инфраструктурата, свързана със селското стопанство; професионално обучение и информационни дейности за заетите в селското стопанство;

Мярка 10: Прилагане на ВОМР.

Мярка 11: Ограничаване на използването на висококатегорийни земеделски земи за нуждите на промишлеността и складовото стопанство чрез насочване на инвеститорския интерес посредством инфраструктурно обезпечаване на територии със слабопродуктивни земи;

Мярка 12: Прилагане на интегрирани (устройствени и агротехнически) решения за рекултивация и използване на замърсените територии (отглеждане на технически култури и др.).

Проекти изпълнени или в изпълнение в община Садово за периода 2021-2024г.

с.Чешнегирово „ГОРЧЕВ- АГРО“ ООД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Технологична модернизация на стопанство на "Горчев Агро" ООД за производство на лук	507 518,60	253 759,29		2024-2025
с.Болярци"МА РСИ ПЛАСТ" ООД	Програма за развитие на селските райони	"Изграждане на цех за полиетиленови изделия в ули xi-2.8, 2.9, 2.28, 2.7, 3.26 – производствена дейност в кв.1 по рп на село Болярци"	968 745,52	391 160,00	178 091,32	2022-2025
с.Чешнегирово "СЕМЕНАРС КА КЪЩА - САДОВО" ООД	Програма за развитие на селските райони	Закупуване на специализирано технологично оборудване за преработка на сурови фъстъци с черупка	854 051,65	427 025,83	427 025,82	2023-2025
гр. Садово, „ХИК-91 - ПАЦЕВ С- ИЕ“ СД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Технологична модернизация в предприятието	506 559,00	253 279,50	253 279,50	2023-2024
АВЕСТА ЕООД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Закупуване на земеделска техника за производство на зеленчуци с цел технологична и екологична модернизация на отделните фази на производствените процеси в стопанството	106 825,00	53 412,50		2024-2025
АГРОДРИП ООД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Закупуване на специализирана земеделска техника.	266 750,00	133 375,00		2024-2025
АДВЕНЧЪР 15 ЕООД	Програма за развитие на селските райони	Развитие на "Адвенчър 15" ЕООД	29 337,00	29 337,00	29 337,00	2023-2024
Ангел	Програма за развитие на селските райони	Подпомагане развитието на стопанството на Ангел Велков при отглеждането на трайни насаждения и зеленчуци.	2 933 700	2 933 700	2 933 700	2021-2025

Ангел	Програма за развитие на селските райони	Закупуване на прикачен инвентар за нуждите на земеделското стопанство на Ангел Велков.	14 988,00	10 491,60	10 491,60	2022-2024
Ангел	Програма за развитие на селските райони	Подпомагане развитието на стопанството на земеделски стопанин Ангел Христов Ковачев	29 337,00	29 337,00	29 337,00	2022-2025
Атанас	Програма за развитие на селските райони	Подпомагане развитието на стопанството на младия фермер Атанас Личев	48895	48895	48895	
БЛУПЛАН ЕООД	Програма за развитие на селските райони	„Закупуване на иновативна земеделска техника и оборудване на складово стопанство, както и изграждане на Автономна фотоволтаична централа за нуждите на земеделския производител „БЛУПЛАН“ ЕООД	1955800	977899,99		2023-2026
БЛУПЛАН ЕООД	Програма за развитие на селските райони	Закупуване на технологично оборудване за фреонова екстракция на растителна суровина и ремонт на съществуващи сгради	3 735 056,76	1 680 775,53		2023-2026
Георги	Програма за развитие на селските райони	Подпомагане развитието на стопанството на земеделски стопанин Георги Борисов Пешев	29 337,00	29 337,00	19 558,00	2022-2025
Георги	Програма за развитие на селските райони	Земеделско стопанство за отглеждане на плодове и зеленчуци на Георги Георгиев	29 337,00	29 337,00	29 337,00	2023-2025
гр.Садово,,ГО ГО КАРС ЕООД	Иновации и конкурентоспособност	Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19	10 000,00	10 000,00	10 000,00	2021-2021
Даниела	Програма за развитие на селските райони	Закупуване на трактор Кубота и фреза за нуждите на стопанството.	43200	21600		2024-2025
Даяна	Програма за развитие на селските райони	Процедура чрез подбор № BG06RDNP001-6.011 ПО Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани”	48 895,00	48 895,00	48 895,00	2022-2025
Дени	Програма за развитие на селските райони	Стартова помощ за млад земеделски стопанин за отглеждане и създаване на трайно насаждение.	48 895,00	48 895,00	48 895,00	2019-2024
Димитър	Програма за развитие на селските райони	Подпомагане развитието на стопанството на Димитър Стаменов при отглеждането на зеленчукови култури.	29 337,00	29 337,00	9 779,00	2021-2025
Димитър	Програма за развитие на селските райони	Проект по подмярка 6,1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" на Димитър Руменов Стамболов, с 1,4824 ха открити и оранжерийни зеленчуци и оранжерийни цветя в землището на с. Поповица, общ. Садово, обл. Пловдив	48 895,00	48 895,00	48 895,00	2019-2024

ЕКОПЛОД МИЛЕВО ООД	Програма за развитие на селските райони	Складова база за земеделска продукция, преработка и консервиране на зеленчуци и търговска дейност в УПИ I-048 скл.база за зем. продукция и търговска дейност в кв.18а по плана на с.Милево, общ. Садово, обл. Пловдив	2 242 972,27	1 121 486,13	1 104 911,24	2019- 2021
Елена Димитрова Загорова	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на череша, праскови, 3 броя крави в лично стопанство и пасище.	29 337,00	29 337,00	29 337,00	2023- 2024
ЕПСИЛ 1912 ООД	Програма за развитие на селските райони	Изграждане на нова овцеферма чрез инвестиции в иновации и опазване на околната среда	468 101,85	234 050,92		2022- 2025
Ерол	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на сливи в малкото земеделско стопанство на Ерол Халил	29 337,00	29 337,00	29 337,00	2021- 2025
Земеделски	Програма за развитие на селските райони	Подобряване конкурентоспособността на стопанството.	29 337,00	29 337,00	29 337,00	2023- 2025
с.Чешнегирово , Александър Спасов Овчаров	Програма за развитие на селските райони	Закупуване на земеделска техника и изграждане на автономна фотоволтаична система за собствени нужди в стопанството на ЗП Александър Спасов Овчаров	403 790,00	201 894,99		2023- 2026
Емил Иванов Чуков	Национален план за възстановяване и устойчивост	Технологична и екологична модернизация на част от земеделското стопанство на на ЗП Емил Иванов Чуков,находящ се в с.Богданица,обл.Пловдив.	887 550,00	443 775,00		2024- 2025
Иван	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на зеленчукови култури в малкото земеделско стопанство на Иван Ненков	29337	29337	29337	2021- 2025
с.Поповица,И ЛИЯ ПЛОД ЕООД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Технологична и екологична модернизация на част от земеделското стопанство,находящо се в . Поповица,общ.Садово.	627 227,33	313 613,66		2024- 2025
ИНТЕРСТЕЙТ ООД	Иновации и конкурентоспособност	Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност	224738,5	112369,25	112369,25	2022- 2022
Йордан	Програма за развитие на селските райони	Подпомагане развитието на стопанството на земеделски стопанин Йордан Василев Попов	29337	29337	29337	2022- 2025
ЙОРДАН ДИМИТРОВ КОСТАДИНО В	Иновации и конкурентоспособност	Закупуване на земеделска техника за прецизно земеделие и хардуер и софтуер за цифровизация и контрол на операциите в земеделското стопанство отглеждащо БИО Винени лозя	359 537,30	179 768,65		2024- 2025
Йордан	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на трайни насаждения в малкото стопанство на Йордан Петков	29337	29337	29337	2021- 2025
Йорданка	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на трайно насаждение и зеленчукови култури в малкото стопанство на Йорданка Казепова	29337	29337	29337	2021- 2025

Кевин	Програма за развитие на селските райони	Подпомагане развитието на стопанството на Кевин Йорданов при отглеждането на трайни насаждения и ягодоплодни култури.	48 895,00	48 895,00	48 895,00	2024-2026
с.Катуница, КУМИНЯНО ФРУТ ООД	Програма за развитие на селските райони	Закупуване на автоматична линия за преработка, разфасоване и пакетиране на сини сливи	990 041,14	495 020,57	495 020,57	2019-2021
Мария	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на трайни насаждения в малкото стопанство на Мария Петкова	29337	29337	29337	2021-2025
МИЛЕВОПЛ ОД ООД	Програма за развитие на селските райони	Предприятие за производство на туршии в склад за земеделска продукция в УПИ I-013072 по плана на с.Милево, общ. Садово, обл. Пловдив.	565 762,16	282 881,08	281 788,19	2021-2024
МИЛЕВОПЛ ОД ООД	Програма за развитие на селските райони	"Внедряване на нови технологии в производството чрез принципа на ефективно консервационно земеделие в стопанството на "МИЛЕВОПЛОД" ООД"	288 119,22	144 059,60		2023-2025
Мими	Национален план за възстановяване и устойчивост	Инвестиции в технологична и екологична модернизация за подобряване на цялостната дейност в земеделското стопанство	283 000,00	141 500,00		2024-2025
Мфактор - БЛГ ЕООД	Програма за развитие на селските райони	"Предприятие за производство на туршии "	1 279 428,15	639 714,07		2023-2026
Мфактор - БЛГ ЕООД	Програма за развитие на селските райони	"Инвестиции в технологична и екологична модернизация в земеделското стопанство на "МФАКТОР-БЛГ" ЕООД"	490 010,00	245 005,00		2024-2025
Наталия	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на трайни насаждения в стопанството на Наталия Панчева	29337	29337	29337	2021-2025
РОЯЛ-БИЙС ЕООД	Програма за развитие на селските райони	Изграждане на предприятие за производство и преработка на пчелен мед и пчелни продукти с административна сграда в УПИ 012008, 012020 - предприятие за производство, преработка и съхранение на селскостопанска продукция, местност "Льолевото", землище с.Чешнегирово, община Садово.	2 822 813,84	1 411 406,91		2022-2025
Сами	Програма за развитие на селските райони	Подпомагане развитието на стопанството на земеделски стопанин Сами Емин Сами	29337	29337	29337	2022-2025
с.Катуница, СИРИО БГ ООД	Програма за развитие на селските райони	Модернизиране на земеделското стопанство на "СИРИО БГ" ООД	722 355,45	361 177,72	361 177,72	2023-2025
с.Катуница, СИРИО БГ ООД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Автоматизацията и дигитализацията в стопанството на „Сирио БГ“ ООД, чрез закупуване на комбайн за бране на плодове- комплект - Друсаща и Приемаща машини	692000	346000		2024-2025
с.Поповица, Тодор Златков Тодоров	Програма за развитие на селските райони	Устойчиво развитие на малкото земеделско стопанство в района на област Пловдив	29337	29337	29337	2022-2024

Тодор	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на зеленчукови култури - оранжерийно и открито производство в малкото стопанство на Тодор Шинков	29337	29337	29337	2021-2025
Цветелина	Програма за развитие на селските райони	Отглеждане на зеленчукови култури в малкото стопанство на Цветелина Вълкова	29337	29337	29337	2021-2025
ОБЩО			26 023 183	14 592 744	6 881 722	

Наблюдаваме висока активност на земеделските стопани, които с помощта на обявените мерки по Програма за развитие на селските райони и Национален план за възстановяване и устойчивост, са реализирали или изпълняват 50 проекта на стойност **26 023 183**лв. При предвидени в Приоритета 29 750 000лв. е очевидно **изключително високо ниво на изпълнение**. 15 от проектите са насочени към преодоляването на технологичното изоставане, 14 подкрепят отглеждането на трайни насаждения и зеленчуци, 12 за нови технологии в селското стопанство, по два за прилагане на иновативни практики, цифровизация, пчеларство и лозарство, разнообразяване на производството и един за животновъдство. Налага се включване на отделна мярка за подкрепа на животновъдството и актуализация на стойността предвидена в ПИРО.

Изпълнението на **Приоритет 3: „Устойчиво развитие на туризма“**, е в начална фаза и липсват видими действия в реализацията му.

Мярка 1: Подкрепа за изграждане на специализирана инфраструктура за оползотворяване на туристическите ресурси и развитието на различни видове туризъм, включително и транспортна инфраструктура до туристическите обекти;

Мярка 2: Подкрепа за интегриране на културно-историческото наследство с тематични туристически маршрути (винени, религиозни, природно -екологични и др.)

Мярка 3: Повишаване на професионалната квалификация на заетите в туризма.

Мярка 4: Създаване и развитие на регионален туристически продукт.

Като сериозен успех може да се отбележи съществената промяна в селския ландшафт, достъпа до обекти на територията на цялата община.

В реализацията на **Приоритет 4: „Подкрепа на общинската икономика за иновации и технологично развитие“** особена тежест имат мерките в областта на изграждане и подобряване на иновационна инфраструктура и насърчаване на иновациите:

Мярка 1: Стимулиране на иновационни МСП;

Мярка 2: Разширяване на мрежите за бизнес иновации и подкрепа за иновационни клъстери;

Мярка 3: Подкрепа на дейности за въвеждане на нови технологии, в т.ч. за намаляване на ресурсната и енергийна ефективност на производството.

Проекти изпълнени или в изпълнение в община Садово за периода 2021-2024г.

гр. Садово, „ХИК-91 - ПАЦЕВ С-ИЕ“ СД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Технологична модернизация в предприятието	506 559,00	253 279,50	253 279,50	2023-2024
--------------------------------------	---	---	------------	------------	------------	-----------

БЛУПЛАН ЕООД	Програма за развитие на селските райони	„Закупуване на иновативна земеделска техника и оборудване на складово стопанство, както и изграждане на Автономна фотоволтаична централа за нуждите на земеделския производител „БЛУПЛАН“ ЕООД	1955800	977899,99		2023-2026
ЕЛАНА - ХАРТ ООД	Иновации и конкурентоспособност	Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност	117 676,50	58 838,25	58 838,25	2022-2023
с.Чешнегирово, Александър Спасов Овчаров	Програма за развитие на селските райони	Закупуване на земеделска техника и изграждане на автономна фотоволтаична система за собствени нужди в стопанството на ЗП Александър Спасов Овчаров	403 790,00	201 894,99		2023-2026
ИНТЕРСТЕЙТ ООД	Иновации и конкурентоспособност	Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност	224738,5	112369,25	112369,25	2022-2022
ЙОРДАН ДИМИТРОВ КОСТАДИН ОВ	Иновации и конкурентоспособност	Закупуване на земеделска техника за прецизно земеделие и хардуер и софтуер за цифровизация и контрол на операциите в земеделското стопанство отглеждащо БИО Винени лозя	359 537,30	179 768,65		2024-2025
с.Чешнегирово, КИМ ИНЖЕНЕРИ НГ ООД	Иновации и конкурентоспособност	Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност	188 480,00	94 240,00	94 240,00	2022-2022
с.Катуница, КУМИНЯН О ФРУТ ООД	Програма за развитие на селските райони	Изграждане на ФЕЦ и закупуване на автоматични линии за сортиране, преработка, разфасоване и пакетирание на сушени сини сливи	3 576 821,41	1 788 410,68	1 788 410,68	2023-2026
с.Болярци, ЛАМАРИНА 2005 ЕООД	Национален план за възстановяване и устойчивост	Подкрепа за прехода към кръгова икономика	243 489,92	121 744,96		2024-2025
МЕСОКОМ БИНАТ САДОВО 2015 ООД	Програма за развитие на селските райони	Изграждане на мрежова фотоволтаична централа в МЕСОКОМБИНАТ САДОВО	269 968,80	134 984,40	134 984,40	2023-2026
МИЛЕВОПЛОД ООД	Програма за развитие на селските райони	"Внедряване на нови технологии в производството чрез принципа на ефективно консервационно земеделие в стопанството на "МИЛЕВОПЛОД" ООД"	288 119,22	144 059,60		2023-2025
			8 134 981	4 067 490	2 442 122	

Основните източници за финансиране на Приоритета са ОП „Иновации и конкурентоспособност“, Националният план за възстановяване и устойчивост и Програма за развитие на селските райони. Реализирани са 11 проекта на стойност 8 134 981лв., при предвидени 9 000 000лв. **Нивото на изпълнение е изключително високо**, благодарение на активността на стопанските субекти. Необходима е актуализация на средствата в Плана.

Изпълнението на **Приоритет 5: „Цифровизация на икономиката“** е в голяма

зависимост от мерките предвидени по съответните оперативни програми. От изложеното до тук, е видно, че са отчетени два проекта свързани с цифровизацията в приоритет „Развитие на устойчиво селско стопанство“ и два в „Подкрепа на общинската икономика за иновации и технологично развитие“, но това все още не е в достатъчен обем, за да се получи и необходимия ефект.

Инвестиции в сферата на цифровите технологии са възможни по четирите направления на бъдещия фонд Invest EU, по конкретно:

Мярка 1: Инвестиции в цифровата инфраструктура,

Мярка 2: Цифрова трансформация на малките предприятия,

Мярка 3: Подкрепа на социалната икономика чрез цифрова трансформация.

Мярка 4: Подкрепа за повишаване на квалификациите и за преквалификация на работната сила с цел подготвянето ѝ за бъдещите предизвикателства, свързани с цифровизацията и автоматизацията.

За изпълнение на **ЦЕЛ 2: „Подобряване на социалната среда“** е изключително важна възможността жителите да получават висококачествени социални, здравни, културни и други обществени услуги. Важен фактор за интегрираното развитие на общината е постигането на подобро качество на човешкия капитал чрез подобряване на здравеопазването, образованието и социалните услуги и чрез повишаване на общото културното ниво.

Реализацията на **Приоритет 6: „Осигуряване на достъп до качествени здравни услуги“** е от изключителната компетентност на държавата и политиката, която тя реализира. За предоставянето на равен достъп до здравни услуги Министерство на здравеопазването е планирало реализирането на комплекс от дейности и проекти, на основата на принципа за териториално фокусиране на интервенциите, което да подобри достъпа на населението до първична, специализирана и болнична помощ.

Мярка 1: Създаване на мобилни екипи към областните лечебни заведения за осигуряване на медицинска помощ в отдалечени и труднодостъпни места.

Мярка 2: Инвестиране в специализирани болници и отделения, в които се извършват дейности за долекуване, продължително лечение и рехабилитация и хосписи запациенти, които имат нужда от продължителен болничен престой и не могат да се обслужват сами в домашна обстановка;

Мярка 3: Инвестиране в СМР и ремонтни дейности за създаване на медицински кабинети за новозавършили общопрактикуващи лекари в неатрактивни райони на страната

Мярка 4: Икономически ефективни мерки за намаляване на основни рискови за здравето фактори и подобряване профилактиката на болестите.

Въпреки това, Общината усилила и инвестиране в СМР и ремонтни дейности за създаване на добри условия в медицински кабинети за общопрактикуващите лекари.

Мерки реализирани от община Садово чрез общинския бюджет в периода 2021-2024г.

Ремонт на здр.служба в с.Моминско	15000
ОР на здравна служба в гр.Садово	134182
ОР на здравна служба в с.Катуница	78972
ОР на център за соц.рехабилитация и инт-я в с. Болярци	91247
	319401

Предвидените ресурси за реализация на приоритета са 12 459 230 лв., но това са средства основно за изпълнение на мерки 1,2 и 4, чиято реализация може да се осъществи чрез държавния бюджет или този на НЗОК. **Нивото на изпълнение, с оглед компетенциите на Общината е добро.**

В изпълнение на **Приоритет 7: „Достъп до специализирана дългосрочна грижа и социално включване“** интервенциите са за осигуряването на равен достъп до специализирана дългосрочна грижа (вкл. здравна), повишаване на качеството и разширяване на обхвата на предоставяните социални услуги и подкрепа за развитие на интегрирани услуги. В рамките на програмния период 2021-2027 г. са планирани изграждане на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за подобряване на средата/реформиране на съществуващи социални услуги:

Мярка 1: Създаване на нови социални услуги за резидентна грижа за възрастни хора;

Мярка 2: Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания;

Мярка 3: Създаване на съпътстващи специализирани и консултативни социални услуги за лица с увреждания;

Мярка 4: Изграждане на Центрове за ранно детско развитие, с финансиране на здравни, образователни и социални дейности на едно място.

Реализирани или в изпълнение проекти в община Садово за периода 2021-2024г.

ОП за храни и/или основно материално подпомагане	"Топъл обяд в условията на пандемия от COVID - 19 в община Садово"	394 823,77	394 823,77	394 823,77	2021-2022
ОП Развитие на човешките ресурси	Патронажна грижа + в община Садово	189 264,21	189 264	189 264,21	2021-2022
ОП Развитие на човешките ресурси	Патронажна грижа + в община Садово	84 683,42	84 683,42	84 683,42	2022-2022
ОП Развитие на човешките ресурси	Патронажна грижа + в община Садово	52 738,56	52 738,56	52 738,56	2022-2022
ОП за храни и/или основно материално подпомагане	Топъл обяд в община Садово	1 116 153,02	1 116 153,02	442 805,18	2022-2025
ОП Развитие на човешките ресурси	Грижа в дома в община Садово	949 320,93	949 320,93	866 252,16	2022-2024
ОБЩО		2 786 983,91	2 786 983,91	2 030 567,30	

При предвидени **1 500 000лв.**, към момента инвестициите са за **2 786 983лв.**, което сочи **изключително високо ниво на изпълнение** и необходимост от актуализация на предвидените стойности в плана. Основните източници на финансиране са оперативните програми „Развитие на човешките ресурси“ и „За храни и/или основно материално подпомагане“.

По **Приоритет 8: „Добро образование и обучение, основа за професионална реализация“** целта е предоставянето на качествено и приобщаващо образование, обучение

и учене през целия живот.

Приоритетните дейности по тази специфична цел в областта на предучилищното образование са ориентирани към:

Мярка 1: Осигуряване достъпа до качествено предучилищно и училищно образование;

Мярка 2: Изграждане на адекватна инфраструктура за образование;

Мярка 3: Прилагане на ефективни мерки за включване на децата от уязвимите групи към образование;

Мярка 4: Постигане на гъвкавост на образователната система спрямо промените и изискванията на бизнеса и местните пазари на труда;

Мярка 5: Разширяването на дуалното обучение и увеличаване на възможностите за осъществяването му по различни професии, което да е съобразено с потребностите на бизнеса на регионално и местно ниво.

Мярка 6: Осигуряване на безплатен безжичен интернет за училищата в общината, съгласно инициативата WiFi4EU.

Мярка 7: Инвестиции в ключови умения, включително на компютърни и цифрови умения на човешките ресурси, в подкрепа на широкото използване на ИКТ и базираните на тях услуги.

Мярка 8: Прилагане на комплексна оценка на потребностите на базата на разработени модели за работа и провеждане на обучения на служители, професионалисти и др.;

Мярка 9: Осигуряване на условия за качествена заетост на трудоспособните лица;

Мярка 10: Осигуряване на достъп до програми за активизиране, ориентиране, обучение и заетост;

Мярка 11: Подкрепа за бърз преход от училище и безработица към работа и успешно включване в активен икономически живот, в т.ч. чрез стажове, чиракуване, професионално, неформално и самостоятелно обучение и придобиване на умения.

Реализирани или в изпълнение проекти в община Садово за периода 2021-2024г.

Община Садово	Развитие на човешките ресурси	Бъдеще за децата от община Садово	340 000,00	340 000,00	129 802,57	2023- 2024
Община Садово	Програма за развитие на селските райони	Подобряване на енергийната ефективност и прилагане на възобновяеми енергийни източници на Основно училище с. Богданица, община Садово, област Пловдив	951 110,26	951 110,26		2024- 2026
ОУ"ВАСИЛ ЛЕВСКИ", с.Карджово	Национален план за възстановяване и устойчивост	Млади изследователи и арт изобретатели. „Не можеш да научиш никого на нищо, а можеш само да му помогнеш да го открие в себе си.” - Галелео Галилей	181 443,61	181 443,61	74 947,46	2024- 2026
ОУ"Г.С. РАКОВСКИ", с.Болярци	Национален план за възстановяване и устойчивост	Изграждане на училищна STEM среда и високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС).	181 755,68	181 755,68		2024- 2026
ОУ "ГЕО МИЛЕВ"	Национален план за възстановяване и устойчивост	Училищна STEM среда	181 077,62	181 077,62	150 373,24	2024- 2026
ОУ "КНЯЗ БОРИС ПЪРВИ" - с.	Национален план за възстановяване	Училищна STEM среда	181 641,36	181 641,36	95 805,53	2024- 2026

БОГДАНИЦА	и устойчивост					
ОУ "ХРИСТО БОТЕВ" - с. КАТУНИЦА	Национален план за възстановяване и устойчивост	Училищна STEM среда	181 798,79	181 798,79	75 749	2024-2026
ОУ"ХРИСТО БОТЕВ" - с. ПОПОВИЦА	Национален план за възстановяване и устойчивост	Изграждане на училищна STEM среда и високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС).	181 776,05	181 776,05		2024-2026
ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Чешнегирово	Национален план за възстановяване и устойчивост	Изграждане на училищна STEM среда и високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС)	136 318,80	136 318,80		2024-2026
ПССГ "ДИМИТЪР НАУМОВ" - гр. САДОВО	Национален план за възстановяване и устойчивост	Концепция за изграждане на училищна STEM среда в ПССГ "Димитър Наумов	252 287,57	252 287,57	10 605,00	2024-2026
ЗА НАШИТЕ ДЕЦА Фондация	ОП"Развитие на човешките ресурси" 2021-2027	Подкрепа за пълноценно развитие и социално включване на деца в неравностойно положение	390 074,50	390 074,50	8 426,43	2024-2026
			3 159 284	3 159 284	545 709	

Основните източници на финансиране са Национален план за възстановяване и устойчивост, Програма за развитие на селските райони и ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, като инвестицията осигурени чрез тях са **3 159 284**лв. Община Садово е финансирала с **688 540**лв. изграждането на спортни площадки в училищата в Поповица и Катунца и физкултурен салон в Садово, както и **385 630** лв. за ремонт на отоплителни инсталации, оборудване на училища и детски градини, както и осигуряване на WiFi. Инвестициите от 4 233 454лв. при предвидени **6 600 000** лв. сочат високо ниво на изпълнение.

По Приоритет 9: „Подкрепа на културните институции и социализация и представяне на културно историческото наследство. Достъп до спорт и услуги“ са извършвани дейности в подкрепа на местни културни средища, включително читалища, библиотеки, музеи, галерии и др., при използване на достиженията на модерните (цифрови) технологии за повишаване на достъпността на създавания културен продукт.

Като основни мерки, свързани с опазване, развитие и популяризиране на културното наследство в Общината, са предвидени:

Мярка 1: Опазване на паметниците на културното наследство, включително реставрация, консервация и социализация;

Мярка 2: Изграждане на съпътстваща инфраструктура на значими археологически и природни обекти и превръщането им в туристически атракции;

Мярка 3: Маркетинг на дестинациите с акцент върху по-значими културни и природни атракции чрез обмен на ноу-хау и добри практики в областта на туризма.

Мярка 4: Използване на интерактивни и смарт технологии, в т.ч. виртуална реалност, wi-fi осигуряване на обектите;

Мярка 5: Поддръжка, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата и селския ландшафт и др.

Мярка 6: Подобряване на училищната спортна инфраструктура;

Мярка 7. Поддържане на открити и закрити спортни площи за насърчаване на масовия спорт и провеждането на масови спортни събития.

Проекти изпълнени с бюджетни общински и държавни средства за периода 2021-2024г.

Изгр. на поливна система на стадион в гр.Садово	36 000
Спортна площадка ОУ с.Поповица (проект ММС	479 174
Спортно- детска площадка в с.Кочево (ПУ ДООС)	14 123
Детска площадка в гр.Садово	16 000
Физкултурен салон ОУ Садово	101 450
Фитнес уреди с.Поповица	20 397
Изгр. на спортна площадка в ОУ с.Катуница(ПРСР)	107 916
Детски площадки в Садово, Селци Моминско, Караджово, Поповица	25880
	800 940

Ремонт на парк в с.Катуница	15000
ОР на парк до ул."Стадиона" с .Катуница	41401
Поливна система с.Катуница	7309
Поливна система Садово	
Поливна система Поповица	5760
Поливна система стадион Милево	28812
Поливна система Караджово	4070
	102352

Финансирани са с **903 292лв.** дейности по поддържане на открити и закрити спортни площи за насърчаване на масовия спорт, подобряване на училищната спортна инфраструктура, природното наследство на селата и селския ландшафт. Реализиран е проект „Възраждане на старинни обичаи и съхранение на традиционни празници в община Садово, обл. Пловдив" за **195 365лв.** с помоща на ПРСР. Предвидените **13 400 000лв** за изпълнение на плана са непостижими, но постигането им зависи, освен от активността на Общината, най-вече от мерките, които дават възможност за финансиране. Програмите за периода 2021-2027 се движат с огромно закъснение, което пречи на намеренията на общините в България. **Изпълнението на приоритета, в частта касаеща Общината е добро.**

Третата цел „Подобряване на екологичната инфраструктура“ се отнася до изграждането на екологична инфраструктура и опазване на биологичното разнообразие за устойчиво развитие на общината.

Тази цел има комплексен характер и е свързана главно с изграждане на техническата инфраструктура, свързана с опазване на околната среда (водопровод и канализацияи локални станции за пречистване на питейни и отпадъчни битови и промишлени води и др.).

В изпълнение на **Приоритет 10: „Подобряване на ВИК инфраструктурата“** мерките се предприемат след извършване на оценка на нивото на течовете по водоснабдителната

система и изготвяне на план с действия за намаляване на течовете. Изключително високото ниво на загуби на вода, дължащо се преди всичко на амортизираната водопроводна мрежа, изисква спешна подмяна и модернизация, на база на оценката и плана за действие.

Мярка 1: Подмяна и модернизация на водопроводната мрежа;

Мярка 2: Реконструкция на съществуващи и изграждане на резервоари за питейна вода.

Мярка 3: Изграждане на нови и реконструкции на канализационни системи.

Мярка 4: Осигуряване на подходяща технология на пречистване на водите, изготвяне на оценка за приложимостта и икономическата обосновааност на централизирано отвеждане и пречистване на отпадъчните води в малките населени места, с разпръснато и намаляващо население.

На територията на община Садово е реализиран един проект на ВиК Пловдив ЕООД – „Инженеринг - проектиране, строителство и авторски надзор на обект „Реконструкция на довеждащ водопровод от ПС „Катуница“ до Прекъсвателна шахта 50м³“ гр. Асеновград”, касаещ ВиК район Асеновград на стойност **9 746 095лв.** Усилията на ВиК Пловдив ЕООД за периода 2021-2024г. са насочени към подобряване услугите в гр. Пловдив, Карлово и Хисаря, което не удовлетворява община Садово. Изграждане на водопровод в с. Поповица, с подкрепата на МРРБ е на стойност **131 786лв.** **Изпълнението на приоритета е на добро ниво,** но е необходима значително по-добра координация на усилията на Общината, МРРБ, МОСВ и ВиК Пловдив ЕООД.

Реализацията на **Приоритет 11: „Развитие на енергийната инфраструктура. Енергийна ефективност“** е в **начално ниво**, поради непоследователната политика на държавата за постигане на енергийна ефективност на съществуващия жилищен фонд Следва да се предприемат действия насочени към изпълнение на пакета „Кръгова икономика“ с цел превръщане на отпадъците в ресурси.

Мярка 1: Насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници, особено от биомаса и биогорива в съответствие с НПДЕВИ.

Мярка 2: Топлинна изолация на ограждащите конструкции на сградите и подмяна на дограма.

Мярка 3: Подобряване на енергийната ефективност на уличното осветление (УО) и парковото осветление

Мярка 4: Монтаж на котли на биомаса/дървесни пелети, слънчеви колектори за БГВ и др

Мярка 5: Подобряване ефективността на сградните инсталации

Мярка 6: Оптимизира събирането и третирането на отпадъци и внедряване на съвременни технологии за разделно събиране, предварително третиране, компостиране на биоразградимите отпадъци, с цел повишаване на количествата рециклирани отпадъци и стимулиране на повторната употреба.

Мярка 7: Приоритетна рекултивацията на депата за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания.

С общински средства и подкрепата на „Красива България“ са реализирани саниране и основни ремонти на административни сгради в Садово, Катуница, Чешнигорово и Поповица. Осъществени са ремонти и на отоплителните инсталации на административни

сгради, детски градини и училища. Изпълнява се проект „Подобряване на енергийната ефективност и прилагане на възобновяеми енергийни източници на Основно училище с. Богданица, община Садово, област Пловдив“ на стойност 951 110,26 лв. Независимо от изготвените от Общината проекти, липсва финансиране на рекултивация на депата за битови и опасни отпадъци.

Изпълнението на **Приоритет 12: „Инвестиции за опазване на биологичното разнообразие и защита от рискове от климатични промени“** е на начално ниво, поради недобро взаимодействие със структурите на МОСВ – РИОСВ и Басейнова дирекция и липсата на целенасочена държавна политика.

Мярка 1: Разработване и актуализиране на планове за управление на защитени територии и на защитени зони от Националната екологична мрежа.

Мярка 2: Мониторинг, обхващащ защитените територии и зони, както и мониторингът извън тях, касаещ ценни, редки и защитени растителни и животински видове.

Мярка 3: Разработването на планове за действие за застрашени животински и растителни видове, както и опазването, поддържането и възстановяването на местообитания и видове в района.

Мярка 4: Създаване и актуализация на база данни за рискови зони, доизграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, активиране на свлачищни райони.

Мярка 5: Почистване на корита на реки и изграждане на защитни съоръжения, изследване на последиците от промените в климата;

Мярка 6: Изграждане на съоръжения за борба с ерозията, залесяване на обезлесени участъци, устойчиво използване на земите и други.

В изпълнение на **ЦЕЛ 4: „Балансирано териториално развитие“** е отчетена необходимостта от подобряване на свързаността в района и качеството на средата в населените места, укрепване на градовете центрове и ориентиране към полицентрично пространствено развитие. Предвидени са два приоритета.

Приоритет 13: „Подобряване на транспортната достъпност и свързаност“ се осъществява чрез реализиране на редица проекти за обновяване и разширяване на транспортно-комуникационната инфраструктура и изграждане на съвременна цифрова инфраструктура, осигуряваща достъп на всички населени места до интернет и получаване на базови електронни услуги.

Мярка 1: Изграждане на скоростен път „Пловдив-Асеновград“;

Мярка 2: Подобряване на мрежата от общински пътища, за осигуряване на достъп до туристически, исторически обекти, както и достъп до образователни, здравни и социални услуги в населените места;

Мярка 3: Насърчаване изграждането на местната инфраструктура, обновяването на селата, предлагането на местни основни услуги и опазването на местното културно и природно наследство - създаване, подобряване и разширяване на дребна по мащаби инфраструктура, въвеждане и използване на възобновяеми източници; инфраструктура за отход, туристическа информация и обозначаване на туристически обекти.

Проекти в пътната инфраструктура реализирани от община Садово за периода 2021-2024г.

Осн. ремонт на общ.път "Кочево-Караджово"	991500
Рехабилитация на общ.път "Катуница-Кемера"	962400
Аварийно- възст. работи по по рек-я на общ.път Богданица-Ахматово"	2245441
Рехабилитация на общ. път "Милево- Виница"	1965770
Аварийно- възст. работи по по рек-я на общ.път Поповица- Ахматово (РМС 293/12.04.2023 г.)	2558913
Осн.ремонт на общ.път "Катуница -Асеновград"	25000
Осн.ремонт на общ.път "Виница-Милево"	24100
Осн.ремонт на общ.път "с.Поповица-мест. Мъртвицата"	7000
	8 780 124

Проекти-улична мрежа, реализирани от община Садово за периода 2021-2024г

Ремонти на улици в с.Кочево, ул."19", "11"с.Караджово, ул."22", "16", "14", Садово, ул."Боян Божилов	56669
Ремонти на улици в с.Чешнегирово, ул."Ангел Кънчев", гр.Садово, ул."Боян Божилов", ул."Тунджа", ул."Дружба", ул."Свобода", път в стопански двор	322047
Ремонт на улична мрежа в с.Болярци, Чешнегирово, Богданица	1019380
ОР ул. "Първа" в с.Поповица	304200
Междублокови пространства около блоковете в близост до сградата на общината в гр.Садово	40000
ОР улици в Болярци ул."1", ул." 9", Богданица ул. „21“, Моминско ул. „5“	190536
	1 932 832

Реализирана е реконструкцията на пътя „Пловдив-Асеновград, който касае качеството на транспортното обслужване и на община Садово. Инвестирани са **8 780 124лв.** за реконструкция на общинските пътища и **1 932 832лв.** за ремонт на уличната мрежа в почти всички населени места на общината. 861 890лв. са инвестициите в основни ремонти на публични пространства - площи в гр.Садово, с.Катуница, с.Милево, с. Богданица, с.Болярци, Чешнегирово. **Изключително високо ниво на изпълнение на Плана, в който са предвидени 20 961 393лв.**

По **Приоритет14: „Осигуряване на цифрова свързаност и достъпност“** целта е осигуряване свързаността на територията на цялата страна, така че да се позволи развитието на цифровите услуги и гарантиране използването на информационни и телекомуникационни технологии във всички области на нашия живот и населени места.

Основната цел на цифровите проекти за свързаност е да се увеличи покритието с високоскоростен широколентов достъп в района.

Цифрови мерки, които следва са предвидени:

Мярка 1: Осигуряване на свързаност към единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на администрацията на общината.,

Мярка 2: Осигуряване на по-добър достъп до приложения за електронна търговия, електронно управление и електронно здравеопазване.

Мярка 3: Подобряване достъпа до и развитието на он-лайн публични услуги.

Мярка 4: Развитие на широколентова инфраструктура и преодоляване на т.нар. „цифрова изолация" на слабо населените и периферни райони на общината.

Приоритета е в начална фаза на реализация.

IV. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

Програма за реализация на Плана за интегрирано развитие на община Садово за периода 2021-2027 г. включва необходимите ресурси за реализация на плана. Очакваните източници са: национално финансиране - държавна субсидия, собствени средства, европейски структурни, кохезионни и селскостопански фондове, Националният план за възстановяване и устойчивост, програми на различните министерства и финансови механизми и други ресурси (частно финансиране и други донори).

Общинският бюджет ежегодно предвижда средства, както за отделните общински програми, имащи пряко отношение към реализацията на ПИРО, така и по отделни функции, съгласно Единната бюджетна класификация. В разходите по функции се предвиждат не само средства за инвестиции за постигане на плановите цели или за дейности, свързани с реализация на плана, но и за текуща издръжка на персонала и за дейности, нямащи пряко отношение към плана. Връзката между ПИРО и Общинския бюджет не може добре да бъде откритоена, при сегашната практика на разработване на двата документа, но е ясно, че в условията на не леки проблеми пред общините в България, община Садово е осигурила **14 257 305** лв. за изпълнение на ПИРО 2021-2027.

За периода 2021 - 2024 г. в Община Садово има сключени договори за изпълнение на проекти (за бизнеса, представени общо по мерки) на обща стойност **30 870 857,37** лв. от които 17 242 200,08 лв. са безвъзмездна финансова помощ. Проектите са ориентирани главно към постигане на стратегическите цели на ПИРО, свързани със създаване на устойчиво развитие на бизнеса, развитие на селскостопанското производство, създаване на адекватна образователна и културна среда, модернизация на техническата инфраструктура, възстановяване на околната среда, развитие на екологичната инфраструктура и съхранение на ресурсите, повишаване на административния капацитет. Целите на проектите са обвързани с възможностите за финансиране и ресурсите на общината.

В отчетния период община Садово и структури, които са на общинска бюджетна издръжка са сключили договори за изпълнение на проекти **9 159 392,77** лв., които са насочени в сферите на социалните грижи и образованието.

V. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

Измерването на ефективността и ефикасността е сред основните задачи, с които трябва да се справи Междинната оценка на ПИРО.

Отношението на постигнатия резултат спрямо заложената цел показва коефициент на ефективност. Ефективността е насочена към осъществяването на правилните дейности и не отчита количеството ресурси, необходими за тяхното изпълнение.

Ресурсното осигуряване на средствата при реализацията на мерките в рамките на ПИРО на Община Садово се осъществява чрез разработената Индикативна финансова

таблица. Тя е числен финансов израз на предвидените за реализация мерки по съответните приоритети. Основните източници за финансиране, заложи в нея преди актуализацията не са определени от местната администрация.

Планът за интегрирано развитие на Община Садово предвижда осъществяването на проекти, програми и дейности на обща стойност **202 124 241 лв.**, без да се конкретизират източниците на финансиране. Това най-основно вероятно се дължи на все още одобрените, но нестартирани схеми за финансиране за програмен период 2021 - 2027 г.

Предвидените средства за реализация на общинския план са най-големи по стойност по приоритет 10 „Подобряване на ВИК инфраструктурата“ - 70 903 690лв. Следват: Приоритет 3 „Развитие на устойчиво селско стопанство“ 29 750 000лв., трети и четвърти са съответно приоритет 13: „Подобряване на транспортната достъпност и свързаност“ и приоритет 11: „Развитие на енергийната инфраструктура. Енергийна ефективност“ съответно с 20 961 393лв. и 19 699 924 лв.

От направения преглед на изпълнението на приоритети на ПИРО е видно, че за периода 2021 г. - 2024 г. са договорени общо **40 030 250 лв.**, като това в процентно изражение спрямо общо заложените средства възлиза на 20 %.

Закъснението на отварянето на одобрението на програмите за периода 2021 -2027 г. и тяхното стартиране е дало отражение върху определянето на източниците на финансиране в ПИРО в Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в Плана за интегрирано развитие на община Садово за периода 2021 - 2027 г. общинската администрация е имала значително подготвени проекти, като най-сериозното неизпълнение е Приоритет 10: „Подобряване на ВИК инфраструктурата“, които е и с най-голям относителен дял от Плана.

За периода до 2027 г. е необходимо общината да е изключително инициативна в подготовката на проектни предложения, за да има пълна готовност за предстоящите схеми за безвъзмездна финансова помощ и така да отговори на очакванията на населението за реализация на целите и мерките по Приоритет 4 „Устойчиво развитие на туризма“.

Необходими са целенасочени усилия за постигане на съществен напредък в реализацията на Приоритет 12 „Инвестиции за опазване на биологичното разнообразие и защита от рискове от климатични промени“.

Ясно е, че постигането на резултати по Приоритет14 „Осигуряване на цифрова свързаност и достъпност“ е в пряка зависимост от наличието или липсата на целенасочена държавна политика, но активизиране на Общината е необходимо.

Независимо от постигнатите резултати, усилията за подобряване на водоснабдяването и ВиК инфраструктурата, подобряване на уличната мрежа, образователната и културна среда, както и на стимулиране бизнеса за постигане на конкурентноспособна икономика и модерно стопанство, привличане на инвестиции и ефективно използване на ресурсите,

трябва да продължат.

В сферата на инфраструктурата, свързана с подобряването на жизнената среда, спорта и в социалната сфера са реализирани редица дейности и инициативи, предвидени в ПИРО, но те все още не са достатъчни за постигане на желаното ниво в тези направления. Инвестициите в социалната инфраструктура и социалните дейности са с дългосрочен и устойчив позитивен ефект върху демографските процеси и цялостното развитие на общината, което налага провеждането на трайна политика за подобряване качеството на предлаганите услуги и разширяване на техния обхват.

Важна задача през оставащия период от действието на ПИРО е с оглед природните дадености развитието на туристическите дейности, които да се базират на използването на местния потенциал.

Прегледът на изпълнението показва, че общината е търсила различни възможности за финансовото обезпечаване на изпълнението на ПИРО. Използвани са всички налични възможности за финансиране през периода - средства от общинския и републиканския бюджет, ПУДООС, от частни структури от ПРСР и др.

Постигнатите резултати се основават на инициативността на местната власт и на последователно провежданата целенасочена политика за развитието на общината. В оставащия период до 2027 г. е необходимо да се поддържа активността в привличането на средства чрез проекти от различни програми, тъй като те дават възможност за финансиране на широк кръг от дейности, които не могат да бъдат реализирани с общинския бюджет. За по-голяма ефективност и ефикасност при усвояване на средствата от фондовете на ЕС ще спомогне бъдещо актуализиране на Програмата за реализация на ПИРО до 2027 г., когато станат ясни бъдещите схеми и източници на финансиране и в която тясно да бъдат обвързани заложените приоритети с конкретни проекти, ориентирани към съответните промени в оперативните програми, мерки и схеми за безвъзмездна финансова помощ. Ежегодния мониторинг по изпълнението на ПИРО следва да включва и индикаторите за изпълнение на частния бизнес, реализирал проекти по ОСП, ОПИК, ПМДРА и ОПРЧР.

При реализацията на ПИРО са използвани човешки, информационни, организационни и финансови ресурси от изброените по-горе източници.

Ефективността на човешките ресурси може да бъде измерена точно само, ако се отнесе количеството вложен труд под формата на човечасове, човекодни или човекомесеци към получените резултати от реализация на целите, заложен в плана. Тъй като резултатите се измерват с различни индикатори и в различни несъпоставими мерни единици, то такава точна оценка не може да бъде направена. Не са използвани докрай човешките ресурси. Администрацията е преценила да не създава специализирана група за наблюдение изпълнението на ПИРО, като при предоставяне на необходимата информация за изпълнението на заложените проекти това дава негативно отражение върху обективните

резултати. От друга страна активната работа от страна на общинската администрация по разработването, изпълнението и управлението на общински проекти, имащи пряко отношение към постигането на плановите цели, също е ангажирала определени човешки ресурси от различни отдели на Община Садово. Съществена част от експертите, които работят по реализацията на различните проекти са повишавали своята квалификация в областта на проектното управление чрез практическата работа по тях. Това обаче важи в най-голяма степен за общинската администрация, в известна степен до структурите в областта на образованието и културата, младежките организации и неправителствения сектор и в съвсем малка степен за неправителствените организации и в най-голяма степен за бизнес - структурите.

Информационните ресурси имат пряко отношение към човешките. Организацията на дейностите по наблюдението на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Садово показва, че поддържането на информационните масиви не е на необходимото ниво, необходимата информация за изпълнението на дадена цел, приоритет, мярка се събира трудно и от различни източници, което натоварва различен брой специалисти от общинската администрация. Същевременно експертите от общинската администрация са доказали, че могат да разработват качествени проектни предложения и да печелят проектно финансиране, но многото на брой проекти води до риск от недостиг на капацитет за изпълнение и управление на тези проекти. Съществува и друг риск - изоставане и невъзможност за постигане на поставените стратегически цели в ПИРО.

Организационните ресурси са свързани с нивото на административен капацитет на структурите, имащи отношение към реализацията на ПИРО на Община Садово. Добрата организация изисква не само добре подготвени кадри и богата информационна база, но и наличието на методологии, на функционални връзки между отделните звена, на добре структурирани управленски процеси по разработването, приемането, мониторинга, актуализирането и отчитането на ПИРО и отделните планови цели и мерки. Това е област в която може да се направи още.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА ПИРО

Всички стратегически документи трябва да имат система за мониторинг (наблюдение) и оценка на изпълнението, заложен в началото на изпълнение.

Основният въпрос на оценката е „дали вършим правилните дейности" и тя е насочена преди всичко към степента на постигане на целите, а също и на постигнатите действителни в сравнение с очакваните резултати. При извършване на оценката е важен и въпросът дали поставените цели са постигнати посредством използваните средства, дали получените резултати и наблюдаваните въздействия в действителност са резултат от реализацията на политиката/програмата, а не от други обстоятелства. Необходимо е да сме сигурни, че наблюдаваните резултати действително са възникнали в резултат на осъществяваната програма, а не в резултат на други фактори.

Наблюдението е част от регулярното управление на прилагането на плана и изпълнява основна функция: обратна връзка и предотвратяване на рисковете пред изпълнението на предвидените дейности и в резултат на това, на стратегическата цел и приоритетите.

В Плана за интегрирано развитие на община Садово за 2021 - 2027 г. е записано, че е препоръчително създаването на специална експертна група/екип/ за наблюдението и оценката му. Като тя се очаква да разглежда и утвърждава индикаторите за мониторинг на изпълнението на плана, периодично извършва преглед на постигнатия напредък, разглежда резултатите от изпълнението на мерките и степента на достигането на целите, прави предложения за усъвършенстване на плана, както и за преразпределяне на средствата по мерките, програмите и проектите.

На етапа на изготвяне на МО бе установено, че такава група не е конституирана. В този смисъл препоръка на екипа е в оставащия период да бъде създадена такава група за мониторинг, която да включва експерти от всички ключови звена, ангажирани с проследяване на изпълнението и напредъка и физическите индикатори.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ, ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Заключение

Оценяваният период 2021 - 2024 г. обхваща две важни за икономическото развитие, както в света, така и в страната събития - последствията от пандемията „COVID 19“ и войната в Украйна. В периода на разработване на ПИРО, който съвпада с пандемията „COVID 19“, и актуализацията му през 2024 г. - съвпадащ период с войната в Украйна, заложените цели и приоритети са съобразени с очакваното действие на програмите. След 2021 г. последва период на съгласуване и адаптиране на дизайна и механизмите на програмите за периода 2021 - 2027 г. и тяхното одобрение на европейско и национално ниво от една страна и от друга - изготвяне, съгласуване и стартиране на Националния план за възстановяване и устойчивост. Този период се отразява негативно, както на икономическото развитие на страната, така и на действието на европейските инструменти за подкрепа.

1.1. Степен на изпълнение

Като цяло е постигнато по – високо от средно ниво на изпълнение на приоритетите, като по-високо е то по отношение надграждане и модернизация на общинската икономика и постигане на конкурентоспособност при щадящо използване на природните ресурси, изграждането на адекватна улична инфраструктура в населените места, територии за обществено ползване, а най-ниска е по отношение на някои части от базисната и екологичната инфраструктура. Това се дължи основно на късното одобрение и стартиране на програмите за програмен период 2021 - 2027 г., както и приемането на Националния план за възстановяване и устойчивост. Същевременно е продиктувано от следването на

Методическите Указания на МРРБ за разработване на ПИРО, което предполага включване на дейности и проекти на всички социално-икономически партньори, както и необходимостта всички нужди на общината да бъдат обхванати в него, като предпоставка за кандидатстване за финансиране по европейски програми.

1.2. Структура и цели на ПИРО

- В ПИРО една част от предвидените дейности/проекти за постигане на целите са трудно измерими във финансов аспект, формулировката им не е в пълно съответствие с проблемите, които се очертават в развитие на изпълнение на плана. С оглед на обективно представяне на резултатите е необходимо при актуализация да се формулира именно финансовата част на изпълнение, особено при приоритети, които имат изключително високо ниво на изпълнение..
- По някои Приоритетите са заложили твърде мерките, които следва да се прецизират, което ще повлияе при една последваща оценка на ПИРО до обективизиране на резултатите.
- При изпълнението на ПИРО се осъществяват проекти, които допринасят едновременно до реализирането на повече от един приоритет и мярка. При отчитането това води до припокриване на дейности и средства, което затруднява проследяването и оценката на резултатите и на ефективността на изразходваните ресурси.

2. Изпълнение и наблюдение

Представена е и информация за постигането на заложените в плана индикатори за изпълнението на ПИРО, която на етапа на изготвяне на междинна оценка не може да бъде прецизирана. Това отново се дължи на късното одобрение на програмите за програмен период 2021 - 2027 г., като същевременно влияе на МО.

Заклучения:

В периода 2021 г. - 2024 г. са реализирани сравнително голям брой дейности за подобряване условията за живот, в населените места на община Садово.

- Ръководството на Община Садово е създадо организация за реализирането на проектите, финансирани от Европейските фондове предимно, но закъснението на отварянето на програмните схеми се отразява негативно върху заложените резултати;
- Значителни са усилията на местната власт по благоустрояването на населените места в общината, в съответствие със собствените приходи в бюджета и привличането на капиталови трансфери от Централния бюджет;
- С оглед подобряване средата на социално нуждаещите се, предоставят се услуги

значителни усилия от страна на администрацията и в тази сфера;

- Във връзка с реализираните социалните проекти местната власт работи и за намаляване безработицата и стабилизиране и нарастване на заетостта в общината, чрез включване в различните национални програми;
- Положени са множество усилия за обновяване, модернизиране и въвеждане на енергоспестяващи технологии в публичната инфраструктура;
- Правят се усилия за разнообразяването на предлаганите туристически услуги и туристическата инфраструктура, особено публичната среда в населените места;
- Местният бизнес също е положил значителни усилия за подобряване на производствения и работен процес. Отчита се висока активност сред представителите на местната икономика при кандидатстването и реализирането на проекти. В тази връзка за по-ефективно развитие на територията следва местната власт да ги привлича при реализирането на местните политики.

VI. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ, НАПРАВЕНИ НА БАЗАТА НА МЕЖДИННАТА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО

Целта на Междинната оценка на ПИРО на община Садово е да направи конкретни изводи по отношение на изпълнението му през първите години от периода на действие 2021 - 2024 г., както и да формулира препоръки за подобряване изпълнението на стратегическия документ, в това число и за актуализация при необходимост. С оглед на всички направени анализи, са формулирани няколко изводи и препоръки, които да допринесат за подобряване на провежданите местни политики и да гарантират успешното изпълнение и отчитане на ПИРО на община Садово до края на 2027 г.

В резултат на извършената междинна оценка на Плана за интегрирано развитие на община Садово за периода 2021 - 2027 г. могат да се направят следните изводи и препоръки:

- Планът за интегрирано развитие на община Садово към момента на неговата оценка е в съответствие с изискванията за неговото разработване, приемане и изпълнение, с изключение на необходимостта от конкретизиране на механизма за наблюдение и индикаторите, като неизменна част от него;
- Основните проблеми и нужди на общината се запазват. Стратегията е в съответствие с плановете и политиките от по-високо ниво;
- През анализирания период на действие на ПИРО, не са настъпили такива промени, които да променят оценката на силните и слабите страни. При SWOT анализа уместно са изведени силните и слаби страни на общината, като определено няма съществена промяна през годините, като изключим градската среда в населените места;

- ПИРО на Община Садово, разработен през първото шестмесечие на 2021 г., се реализира при променени условия - финализиране на програмите от планов период 2014 - 2020 г. и забавата при одобрение и стартирането на тези от 2021 - 2027 г.
- Основните проблеми и нужди на хората от общината се запазват, някои от тях се решават, но са необходими повече целеви ресурси;
- Необходимост от прецизиране на мерките по вече споменатите приоритети и формулиране на индикатори и допълнителен механизъм за отчитането им, за да е процеса обективен и ефективен;
- Приоритетите на ПИРО са приемливи, актуализирани към днешна дата и не са загубили своята значимост. Относителната им тежест се запазва. Целите и приоритетите на ПИРО са съотнесими с тези на област Пловдив и на РГП на Южен централен район;
- Участието на различните партньори при реализация на стратегическите цели на стратегията и определените дейности е в значителна степен ефективно и се отчита активност;
- Няма сведения за несъответствие на взети оперативни решения от ръководството на Община Садово, които да не са в съответствие с постановките от ПИРО;
- Отчита се, че системата за мониторинг на ПИРО не работи ефективно, като ежегодно не се представят отчети за изпълнението, но е необходимо допълнително да се отчитат и ежегодно част от индикаторите;
- Публичните средства се насочват към решаване на съществени нужди и проблеми и ефекта е видим, както за ръководството на Общината, така и за гражданите;
- Източници на информация, свързани с предоставяне на данните за изпълнение на ПИРО са надеждни - (НСИ, ИСУН и данните за изпълнение на проектите.). Действията на Община Садово по осигуряването на информация и публичност трябва да се задълбочат и да са по-ефективни: организиране на публични обсъждания и консултации със заинтересовани страни и местния бизнес, поддържане на разнообразни информационни канали, информация в средствата за масова информация др.
- Преобладаващата част от проектите са свързани с оперативните програми, които са част от Националната комуникационна стратегия. Публичната намеса оказва влияние върху изпълнението на ПИРО, като за някои проекти тя има решаващо значение.
- Целите са обвързани с възможностите за финансиране и ресурсите на общината. Проектите и дейностите са балансирано разпределени по приоритети и стратегически цели. Необходима е актуализация на ресурсите в приоритетите

посочени в МО.

- Стратегическите цели са насочена към основните приоритети за развитие на общината. Тя е постигната до определено ниво, тъй като не са реализирани част от заложените дейности и инициативи, поради забавата на схемите от новия програмен период.
- За отчитане напредъка в изпълнението на ПИРО се препоръчват годишни прегледи, при които да се отразяват резултатите чрез количествени и качествени индикатори, посочени в ПИРО, с цел постигане и целите на Регламент за ЕФРР за периода 2021-2027;
- За оставащия период на действие на ПИРО се налага допълнително изключване и прецизиране на мерки, след окончателното стартиране на програмите относими към Програмата за реализация на ПИРО;
- Процесът по укрепването на административния и експертния капацитет за планиране, наблюдение и координиране на ПИРО в партньорство с бизнеса и НПО е от съществено значение за реализирането на политиката за регионално развитие на територията на Община Садово и за привличането на безвъзмездни средства от източници, алтернативни на общинския бюджет. Въпреки че, анализът на степента на постигане на отделните цели показва, че общинската администрация работи активно за разработване и управление на проекти, е много важно в дейностите, предвидени в ПИРО да се включат НПО, представителите на частният бизнес и младежки организации;
- За изпълнение на мерките и целите на ПИРО на община Садово, по които на база на извършената МО не се регистрира изпълнение или се регистрира минимално изпълнение е необходимо да се насочат повече усилия към използването, в по-голяма степен, на възможностите, които предоставят:
 - оперативните и други донорски програми,
 - партньорството с отговорни държавни институции,
 - да се развие механизмът за по-широко участие на местната общност в т. ч. чрез реализация на ВМОР или публично-частно партньорство - ПЧП.
- При актуализация на ПИРО трябва да се има предвид следното:
 - За постигане на оптимални резултати при техническото и финансово изпълнение на плана, до края на 2024 г. следва да се актуализира Програмата за изпълнение на ПИРО. Анализът показва, че част от предварително заложените проекти, които на този етап не са стартирали или са на начален етап на изпълнение, трябва да бъдат адаптирани към възникналите след 2024 г. възможности за финансиране. При евентуална

актуализация на Програмата за изпълнение на ПИРО, тя следва да кореспондира и с всички разработени, одобрени и влезли в сила общински секторни стратегически документ, както и Програмата за управление на община Садово за мандат 2023-2027г.

- Индикаторите, използвани за проследяване изпълнението на ПИРО следва да отразяват и оценяват пряко, обективно и по-възможност количествено и коректно изпълненото по заложените мерки в ПИРО. Те трябва да бъдат лесно измерими и проверими от всички заинтересовани страни, да бъдат практически насочени.
- Характерът и същността на настоящата оценка не предполагат окончателни изводи и препоръки. Тя е обаче законово изискуема и като такава е подчинена на променените принципи на ЗРР. А те предполагат повсеместен секторен и постоянен контрол, какъвто е официалния характер на тази междинна оценка.

Изводите и конкретните анализи доказват, че местните власти в лицето на Кмета и Общинския съвет са реализирали значителен брой инициативи. Положителна и позитивна реакция на Общината се наблюдава чрез финансиране, или съфинансиране и от общинския бюджет. Може да се направи заключение, че липсват същностни пропуски и грешки, използвани са и допълнителни възможности, което е обективно обстоятелство за адаптивността на представителите на местната власт. В същото време продължителността на преговорите с ЕС за планов период 2021 - 2027 г., отварянето на различните мерки по Оперативните програми със закъснение, са обективни и непреодолими пречки за Община Садово. С тези обективни констатации се обясняват известни закъснения в изпълнението на фиксирани ангажименти.

В заключение - представителите на местната общност са положили възможните усилия за цялостна реализация на ПИРО. Обективирани в действителността действия/бездействия на държавата в началото на планов период 2021 - 2027 г., обуславят някои преодолими закъснения.